

PRAVILNIK ŠAHOVSKOG SAVEZA BEOGRADA O KATEGORIZACIJI I ORGANIZACIJI TURNIRA ZA STICANJE KATEGORIJA

Uvodne odredbe

1. Pravilnik Šahovskog saveza Beograda (u daljem tekstu: ŠSB) o kategorizaciji i organizaciji turnira za sticanje kategorija (u daljem tekstu: Pravilnik) odnosi se na sticanje kategorija na takmičenjima održanim u okviru područja aktivnosti ŠSB, odnosno Grada Beograda.
2. ŠSB će priznati kategorije stečene po pravilima Šahovskih saveza Centralne Srbije, Kosova i Metohije i Vojvodine, uz uslov da šahista koji je osvojio kategoriju, o tome donese potvrdu nadležnog saveza.
3. Reč "šahista" u ovom Pravilniku ravnopravno se odnosi i na šahistkinje.

Stepeni kategorija

4. Svaki registrovani član ŠSB kategoriše se i stiče odgovarajući stepen kategorije samo na osnovu svojih rezultata na turnirima i takmičenjima odigranim u zemlji, na način predviđen ovim Pravilnikom.

Na turnirima i takmičenjima u inostranstvu ne mogu se sticati kategorije.

5. Stepeni kategorija za šahiste su sledeći, počev od najniže:

- igrač bez kategorije (vankategornik)
- igrač IV kategorije (četvrtokategornik)
- igrač III kategorije (trećekategornik)
- igrač II kategorije (drugokategornik)
- igrač I kategorije (prvokategornik)
- majstorski kandidat

Stepeni kategorija jednaki su za šahistkinje i za njihovo sticanje važe potpuno jednaki uslovi.

6. Stepeni i način osvajanja međunarodnih titula regulisani su Pravilnikom FIDE o međunarodnim titulama, dok eventualno osvajanje titule nacionalnog majstora svojim pravilnikom reguliše Šahovski savez Srbije.

7. Kada inostrani takmičari učestvuju na našim turnirima, računaju se prema svojim međunarodnim titulama. Ukoliko ne poseduju međunarodnu titulu, računaju se kao igrači I kategorije. Na turniru (takmičenju) koji se kategoriše, mogu da učestvuju najviše dva inostrana igrača bez međunarodnih titula.

8. Ovaj Pravilnik primenjuje se na pojedinačnim kategornim turnirima (turniri igrača iste kategorije), mešovitim turnirima (turniri igrača različitih kategorija) i na prvenstvenim ekipnim takmičenjima odigranim po Bergerovom ili švajcarskom sistemu u jednom mestu ili na bazi igranja mečeva u više mesta.

9. Dodela III i IV kategorije u isključivoj je nadležnosti klubova, ali ona može biti rađena jedino putem igranja na turnirima navedenim u članu 8. ovog Pravilnika.

Kategorni turniri

9. Pod kategornim turnirima podrazumevaju se turniri na kojima učestvuju šahisti iste kategorije.

10. Na kategornom turniru može se steći samo prva viša kategorija, s tim da turnir mora imati najmanje 10 igrača ako se igra po Bergerovom sistemu, odnosno devet kola ako se igra po švajcarskom sistemu.

11. Kriterijumi broja igrača za sticanje kategorija na kategornim turnirima su sledeći:

Kategorija	Berger	Švajcarac
MK	1	10%
I	2	20%
II	3	30%

Kod računanja procenata, u ovom slučaju, zaokruživanje se uvek vrši na niži broj.

12. U slučaju deobe kritičnih mesta za osvajanje kategorija na kategornim turnirima odlučuje:

a) kod Bergerovog sistema - bolji uspeh prema pobednicima, a ako je on jednak, onda međusobni rezultat (odnosno rezultati), a ako je i on jednak, onda veći broj pobeda, i ako je i to jednako, onda rezultat po Soneborn-Berger sistemu. U slučaju da su svi kriterijumi jednaki, odlučuje žreb.

b) kod švajcarskog sistema - koeficijent po Buholc sistemu, a ako je on jednak, onda međusobni rezultat (odnosno rezultati), a ako je i to jednako (odnosno nije došlo do međusobnog susreta ili je završen remijem), veći broj pobeda, i ako je to jednako, onda rezultat po Soneborn-Berger sistemu, i na kraju žreb.

Mešoviti turniri

13. Pod mešovitim turnirom podrazumeva se turnir na kome učestvuju igrači raznih kategorija.

14. Na mešovitom turniru kategorija se može steći, ako turnir ispunjava sledeće uslove:

- turnir mora imati najmanje 10 igrača ako se igra po Bergerovom sistemu, odnosno 9 kola ako se igra po švajcarskom ili nekom drugom sistemu. Igrač mora da ima najmanje 9 odigranih partija na jednom turniru ili u jednoj ligi.

Računa se da turnir ima onoliko učesnika sa kojim brojem je i započeo. Ako u slučaju istupanja nekog učesnika ima manje od 9 odigranih partija, norma za određenu kategoriju priznaće se tom igraču, ako je iz tog manjeg broja partija ispunio normu kad mu se norma izračuna tako, kao da je te partije izgubio, osim slučaja navedenog u članu 28.

15. Da bi igrač osvojio neku kategoriju, potrebno je da najmanje 7 njegovih protivnika imaju kategorije koje su više ili jednake za dva stepena nižoj kategoriji od one koja se osvaja (primer: za osvajanje titule MK, potrebno je da najmanje 7 igrača ima II ili višu kategoriju).

16. Da bi igrač osvojio neku kategoriju, potrebno je da najmanje trećina njegovih protivnika ima tu ili višu kategoriju.

17. Igrač može da osvoji samo dva stepena veću kategoriju od svoje (tako npr. da bi neko osvojio titulu majstorskog kandidata, ne sme imati nižu kategoriju od II)

18. Igrač stiče prvu višu kategoriju, ako postigne broj poena koji dobijamo kad saberemo:

- 100% poena od igrača nižih kategorija
- 75% poena od igrača svoje kategorije
- 55% poena od igrača prve više kategorije
- 40% poena od igrača bar dvije više kategorije.

Kad igrač stekne prvu višu kategoriju, brojem poena izračunatim po ovom kriterijumu, onda i igrač prve niže kategorije stiče tu istu kategoriju, ako postigne taj isti broj poena.

19. U slučaju kada na mešovitom turniru nema učesnika sa prvom nižom kategorijom od one koja se osvaja, onda se obračun, pri izračunavanju norme za osvajanje te kategorije, vrši tako što se jedan igrač iz kategorije za koju se izračunava norma fiktivno prevodi u prvu nižu kategoriju i tada kriterijum izračunava prema odredbama iz člana 18, umanjuje za 0,20 poena, ili se jedan igrač niže kategorije prevodi u višu kategoriju (fiktivno), za koju se izračunava norma i kriterijum obračunat prema odredbama člana 18, uvećava se za 0,25 poena (npr. na mešovitom turniru na kome učestvuje 5 majstorskih kandidata i 5 igrača II kategorije, norma za izračunavanje titule majstorskog kandidata izračunava se tako što se jedan majstorski kandidat fiktivno prevede i igrača I kategorije i broj poena izračunat po članu 18. umanjiti za 0,20, što bi iznosilo: $4 \times 0,55 + 5 \times 1,00 - 0,20 = 7$ poena, ili se jedan igrač II kategorije fiktivno prevede u igrača I kategorije i broj poena izračunat po članu 18. uveća za 0,25 poena, što bi iznosilo: $5 \times 0,55 + 4 \times 1,00 + 0,25 = 7$).

20. Kod turnira koji se igraju po švajcarskom sistemu i kod ekipnih takmičenja svaki igrač se kategoriše na osnovu svog individualnog turnira. Ostale odredbe za kategorizaciju važe kao i za turnire po kružnom sistemu.

21. Kategorizacija igrača koji je osvojio kategoriju na turniru po švajcarskom sistemu ili na ekipnom takmičenju, vrši se isključivo na zahtev dotičnog igrača koji mora biti podnet kancelariji ŠSB, najkasnije tri meseca od dana završetka turnira. Uz zahtev, igrač je dužan da navede takmičenje, imena i prezimena i kategorije svih svojih protivnika i postignute rezultate sa njima. Igrač koji je odigrao više od 9 partija, nema pravo da izostavi ni jednog svog protivnika sa kojim je igrao na tom takmičenju.

22. Kod izračunavanja broja poena, zaokruživanje se vrši uvek na kraju računске radnje, i to uvek na više (na sledećih pola poena ili celi poen), izuzimajući broj poena kod kojih je ostatak manji od 0,05, koji se onda zaokružuje na niži celi poen, odnosno pola poena.

Ostale odredbe

23. Minimalni tempo igre za osvajanje I ili II kategorije je 60 minuta po igraču za celu partiju ili 30 minuta po igraču za celu partiju uz bonifikaciju od 30 sekundi za svaki odigrani potez.

Za osvajanje titule majstorskog kandidata, minimalni tempo po igraču je 90 minuta za celu partiju ili 60 minuta po igraču za celu partiju uz bonifikaciju od 30 sekundi za svaki odigrani potez.

24. Svaki drugi tempo igre, izveden iz onih navedenih u članu 23, uključujući i kontrolu na 40 odigranih poteza, mora sadržati minimalne uslove iz navedenog člana. Ukoliko tempo predviđa bonifikaciju po odigranom potezu, ona ne sme biti manja od 30 sekundi.

25. Pisanje poteza na turnirima za osvajanje MK, I i II kategorije obavezno je od početka do kraja partije.
26. Dozvoljeni broj kola na dan na turnirima za sticanje MK, I ili II kategorije je tri kola na dan, s tim što turnir za sticanje titule MK mora trajati najmanje četiri dana, a za ostale kategorije mogu trajati i tri dana.
27. Ukoliko klub organizuje kategori turnir, tada najviše dve trećine igrača iz istog kluba može nastupiti na turniru.
28. Izuzetno od odredbe navedene u članu 14, stav 2, partije dobijene kontumacijom priznaju se za osvajanje kategorija, samo prema odluci nadležnog lica u kancelariji ŠSB koje pojedinačno ocenjuje svaki slučaj.

Organizacija kategori turnira

29. Pravo da organizuju kategorne turnire na području delovanja ŠSB imaju isključivo sportski subjekti predviđeni Zakonom o sportu, uredno registrovani kod ŠSB za tu godinu.
30. Da bi organizovao neki turnir, klub mora prijaviti održavanje kancelariji ŠSB putem e-maila, najkasnije 72 sata pre početka turnira. Prijava mora da sadrži sledeće elemente: organizatora, vrstu turnira, kategorije koje se osvajaju, vreme i mesto održavanja, tempo igre i glavnog sudiju.
31. Da bi neki turnir bio kategorisan, organizator je dužan da najkasnije 15 dana po završetku turnira kancelariji ŠSB putem emaila dostavi izveštaj koji sadrži tabelu potpisanu od strane sudije i podatak koji igrači su osvojili kategorije.
32. Upravni odbor ŠSB može uvesti takse za registraciju kategori turnira i odrediti visinu tih taksi na godišnjem nivou. Ova odluka stupa na snagu po pravilu 1. januara.
33. Osvojena kategorija važi od dana kada je istu registrovala kancelarija ŠSB.
34. Protiv odluke o izvršenoj kategorizaciji svaki igrač može da se žali Upravnom odboru ŠSB. Rok za žalbu je 15 dana od dana objavljivanja odluke koja je predmet žalbe.

Završne odredbe

35. Ovaj Pravilnik usvojio je Upravni odbor ŠSB na sednici održanoj 3. novembra 2023. godine. Pravilnik važi od dana objavljivanja na sajtu ŠSB.
36. Po ovom Pravilniku mogu se podneti zahtevi za priznavanje kategorija, ostvareni na osnovu rezultata u Beogradskim ligama za 2023. godinu. Ovaj član čini sastavni deo Pravilnika do 31.12.2023. godine, posle čega se briše.